

ITEM KE NDITORO ABASI

Psalm 33:1-22; 148:1-14; 149:1-9; 150:1-6

QYOHQ UKPEP-ÑKPQ 31

Eke Mkparawa

IKQ IBUOT: “Yak kpukpru ñkpq eke eduokde ibifik etoro Jehovah, Mbufo etoro Jehovah” (Psalm 150:6).

Enye Emi Kpukpru Edidiqñ Etode

“Mbufo nti owo, edara Jehovah,” ekedi isqñ ikq ke ekese mme Psalm. Itoro Abasi ama ewere qwɔrq ke esit ye mkpok-inua andiwet Psalm, ukem nte okpotode qwɔrq ke eke kpukpru nditq Abasi. Enye ama ɔkɔm Abasi ke mme ikpø utom Esie, ke mme ikpø enq Esie, ye mbɔm Esie ke abaña owo. Enye akada ofuri odudu esie ɔkɔm Abasi; onyuñ ɔnq mmq efen item ete ediana ye imq ke ndidara, idighe ndinen owo ikpøñ, edi kpukpru owo: “Ndidem ererimbot, ye kpukpru mme idut; mbɔñ; ye kpukpru mme ebierikpe ererimbot. Mkparawa, ye nditq-iban; ñkani iren, ye nditqwɔñ” (Psalm 148:11, 12). Andiwet Psalm ikebetke tutu enye qbø mme edidiqñ oto Abasi mbemiso enye ɔnq ekqm, edi enye akadara koro “Qfɔn ndikɔm Jehovah” (Psalm 92:1).

Kpukpru utom obot ebuana nditoro Abasi, nnyin ndien emi ibode ikpø edidiqñ Esie, ekenyuñ ewotde Eyen-erqñ Abasi ke ntak nnyin, ikpotoro Enye adaña didie. “Mme heaven ke ebuk ubɔñ Abasi, ikpa-enyqñ onyuñ etiñ se ubøk esie anamde (Psalm 19:1). Job etiñ ɔnq nnyin abaña mme ntantafiqñ usen-ubøk nte “ekwøde uyo kiet” ke eritqñ ererimbot. Mme ewet uto esiwak ndibup ete “Nso ke mbufut mmqñ edqhø?” Mmq ke ekwø itoro enq Abasi Andibot mmq, “Yak enyqñ ye isqñ etoro enye, yak inyañ ye kpukpru se isañade ke esit” (Psalm 69:34). “Yak mme akpa mmqñ ekwak ubøk: yak ikpø obot ekwø qtø kiet” (Psalm 98:8). “Ikpø obot, mbufo ebumere ekwø; mbufo akai, ye kpukpru eto emi edude ke esit” (Isaiah 44:23).

Ima Abasi

Nnyin ikwø itoro inq Abasi koro nnyin imade Enye. Edieke itoro miduhe ke esit nnyin, ima Abasi iduhe do ñko. Ke ini Jesus odukde edi, kpukpru ñkpø ke abaña nnyin etie nte ekpuhore:

**“Utin ke enyqñ akayama eti,
Eketie nte ikwø mme inuen enim ekan;
Ofuri isqñ ema enyene obufa uyai,
Ke ini enyin mi okokutde Edidem.”**

Ke ini nnyin idide nditq Abasi, nnyin idomo ndinem Enye esit; ndien nnyin ikopke ndik ke ini Enye esede mme edinam nnyin. David ɔkqdøhø ete, “Uyuhø idaresit ke iso fo” (Psalm 16:11). Eyen ntututqñ eyenyene ubiom-ikpe eyenyuñ odomo ndidibe ke iso Abasi; edi idara odu ke ñkpø-item: “Mmama ndinam se afo amade, O Abasi mi, mbet fo enyuñ edu mi ke esit” (Psalm 40:8). Peter etiñ ɔnq nnyin ete ke nnyin idara “ye idaresit eke ayañade owo nditiñ onyuñ qyqhøde ye ubøñ” (1 Peter 1:8).

Mme ɔfiqñ-ñkpø owo enam mme utibe ñkpø man edomo ndinam owo okop inemesit, utu ke oro mme owo ekabare enana uyuqø ekan. Ediwak ñkpø emi ekenamde ndida ññwam owo emekabare edi ñkpø eke edade esobo owo. Ekpri se owo anamde, mme enyenede, ekeme ndinam enye enyene inemesit. Efiqñ ndusuk ata mbon inyene nte mmq emi edude ke ɔkpqosqñ mfina.

Anditqñ Idara Ye Emem

Ke Abasi ikpøñ ke ekeme ndinyene ata inemesit, emi onyuñ enyene kpukpru owo ke mfɔn. Ata akpatre ubuene, ata usuhqre ofin, ekeme ndinyene emem Abasi ke esit esie ukem nte owo emi kpukpru ñkpø inemesit uwem emi akande enye okuk. Etiñ enq nnyin enye emi edide owo inemesit: “Qfɔfɔn ɔnq owo eke Abasi Jacob edide andiñwam enye, eke odoride enyin ke Jehovah Abasi esie” (Psalm 146:5).

Anam-idiqñ ekededi eke etienede Jesus ye ñkabaresit ndien efen mme idiqñ-ñkpø esie, qbø idara erinyaña Christ. Qbøñ obiomore mbiomo esie onyuñ ɔnq enye ikwø. “Onyuñ esin mi obufa ikwø ke inua, kpa itoro Abasi nnyin” (Psalm 40:3). Ikwø ododu ke esit eyen Abasi kpukpru ini, kpa ke idem ini “idiqñ enyqñ.” Baba ndutime, mme eñwan ke añwa, ikemeke ndinyene ntqtuñ emem oro ke esit owo emi etienede Abasi. Ikwø oro ododu do kpukpru uwemeyo ye okoneyo: “Jehovah owut ima esie ke uwemeyo, ikwø esie onyuñ odu ye ami ke okoneyo” (Psalm 42:8). “O, mme ikwø oro ke okoneyo esqñ urua didie!”

Ini Nditoro Abasi

Abasi oyoyom nditq Esie etoro Enye kpukpru ini. Enq nnyin item ke Mme Hebrew 13:15 “Yak nnyin iwa uwa ekqm inq Abasi kpukpru ini ke enyiñ Jesus, kpa mfri mkpok-inua eke ekponode enyiñ Esie.” Ke 1 Ñwed

Thessalonica 5:16-18, nnyin ikot: “Edat esit kpukpru ini; ekudop akam; eno ekom ke kpukpru nkpo; koro emi edi se Abasi amade mbufo enam ke Christ Jesus.”

Ineti ke ini Paul ye Silas ekedude ke ufok-nkpoqobi, ukot mmq ke ebuka, iyip ke owoqo mmq ke edem sia ekemiade mmq okposon, mmq ema esuk ekeme ndikwo itoro nnq Abasi. Mm q ema ewut ete mmimq imotim ima Abasi koro mmq ekedarade ndibq ufen ke ntak Christ. “Edieke imede ime, iyeda ubogn ye Enye” (2 Nwed Timothy 2:12). Paul ama odu ke ufok-nkpoqobi mbon Rome ke ediwak isua, edi idem ikememke enye, enye ikonyun itreke itoro ke esit esie. Ke ini enye okodude do enye ama ewet ono mbon Philippi ete “Edat esit ke Qboñ kpukpru ini; nyetono ntak ndohq, Edat esit” (Nwed Mbon Philippi 4:4). Kudat esit ke ini inemesit ikpon, edi dat esit kpukpru ini.

Habakkuk ama ewet ete “Koro eto fig midiseheke, baba mfri midinyuñ iduhe ke mme vine: mbuñwum olive eyenyuñ okpu, iñwañ idinyuñ idukke udia; nkpi ufene eyetre ke ebiet ufene, baba enañ kiet idinyuñ iduhe ke ufok enañ. Ndien ami nyedara Jehovah, nyebre mbaña Abasi erinyaña mi.” Habakkuk ama ekeme nditoro Abasi kpa ke ini eke nkpo qdijkde. Mbuñwum ama okpu, edi enye okosuk enyenyene ima Abasi ke esit esie emi akanamde enye okop inemesit. Enye ama aka iso etiñ ete “Jehovah Qboñ edi odudu mi, enye eyenam ukot mi ebiet eke edop, onyuñ anam mi nsaña ke edikoñ ebiet mi” (Habakkuk 3:17-19). Ndinam ukot esie ebiet “eke edop” owoqo ete ke Abasi ama esin “usop” ke ikpat isañ esie.

Mme Akam Emi Ebqrode

Ke idide ke iso Abasi ndibeñe mme edidiñ Esie, Enye oyom nnyin idi ye itoro ke esit nnyin. “Ekutimere esit ke baba nkpo kiet, edi ke kpukpru nkpo, esaña ye akam ye mkpe-ubok ye ekom, esian Abasi se mbufo eyomde” (Nwed Mbon Philippi 4:6). Abasi ndien eyeborø akam. Ndito Israel ema eyarade emi ke ini Akani Ediom. Ke ini ndusuk mme ñkan-nkuk idut ekekade ekon ye mmq, mmq eketoro Abasi ndien Abasi añwam mmq. “Ekem adañemi mmq etonode ikwo ye itoro, Jehovah anam mbon-udibe ebine ndito Ammon, ye Moab ye eke obot Seir, emi ekedide ekon ye Judah; ndien mmq esuana (2 Chronicles 20:22).

Imokot ibaña ekom emi okodude ke esit mkposon owo ke Nwed Abasi, edi nnyin imenyene ntak emi okponde akan nditoro Abasi. Mme Anditiñ ntin-nnim-ikq ekeyoyom ndikut usen nnyin ke ini Ukperedem Edim edidepde. Joel ama etiñ ete “Edara Jehovah Abasi mbufo; koro enye ono mbufo akpa edim nte enende, onyuñ anam akpa edim ye akpatre edep ono mbufo, kpa nte eke akpa” (Joel 2:23). Nnyin emi ibode uduok-mmpon Edisana Spirit imenyene Spirit ke esit nnyin emi ke ini ke ini awade uwa ekom ono Abasi. Nnyin idi mme ntiense Abasi, “ubon eke emekde, edi mme oku edidem, edi edisana obio, edi ikq eke Abasi onimde ono Idem Esie,” man mbufo eka eketaña mme utibe erinam Esie, emi okokotde mbufo osio ke ekim, esin ke utibe uñwana Esie (1 Peter 2:9).

Etoro Enye!

Ke mme akpatre ibuot ita ke Psalm, andiwet Psalm ada ikwo itoro esie okosim utit. Enye okot mme angel, utin, ofiqñ ye mme ntantafiqñ, mme utom obot, kpukpru owo ke ererimbot, mme unam ke esit ikq, kpukpru se Abasi okobotde, ete etoro Abasi. Etoro Enye ke kpukpru ebiet; Eda kpukpru nkpo ikwo etoro Enye; Etoro Enye ke usuñ ekededi, ekam etoro Enye! Enye etre ye “yak kpukpru nkpo eke eduokde ibifik etoro Jehovah. Mbufo etoro Jehovah” (Psalm 150:6).

MME MBUME

- 1 Anie ekewet mme Psalm?
- 2 Nq ntak ita emi ekpetorode Abasi ke ufok-Abasi.
- 3 Siak usuñ ita nte ekpenamde emi.
- 4 Nte enim editoro Abasi eno ibat-ibat owo?
- 5 Ewe eneñere edi akpan ini ndidara ndinyuñ ntoro Abasi?